

DOM

Afsagt den 23. september 2013 i sag nr. BS 9-559/2012:

3F Fagligt Fælles Forbund som mandatar for
A
(advokat Mikkel Nøhr, København)

mod

Forsikringselskabet Vejle Brand af 1841 G/S
Gormsgade 2
7100 Vejle
(advokat Lars Bo Nilsson, København)

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 20. marts 2012 og drejer sig primært om, hvorvidt en bil var i brug som trafikmiddel i en situation, hvor den var henstillet i rabatten, fordi føreren ydede hjælp i anledning af et trafikuheld.

A har påstået Forsikringselskabet Vejle Brand af 1841 G/S dømt til at betale 198.449,05 kr. med procesrente af 102.680,77 kr. fra sagens anlæg og af 95.768,28 kr. fra den 24. august 2012.

Forsikringselskabet Vejle Brand af 1841 G/S har påstået frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb.

Oplysningerne i sagen

Af en anmeldelsesrapport af 23. april 2010 fra Sydøstjyllands Politi fremgår, at A som fører af en varebil påkørte en personbil tilhørende forsikringselskabets forsikringstager, B. Bilen holdt i vejsiden med havariblinket tændt, fordi B var stoppet for at hjælpe ved et andet færdselsuheld.

B har i sin anmeldelse til forsikringselskabet beskrevet hændelsesforløbet således:

” ...

Fredag den [23/4-10] kl. ca. 07.15 ser jeg en mand bærer en person til siden ved i T-Krydset ved X-by, som ligger ved landevejen mellem Y-by og Z-by. Jeg kører ind til siden af landevejen, standser og slå mit havariblink til, for at tilbyde min hjælp. Der er en mand som holder den tilskadekomne persons ben, og der er en anden mand, som ringer efter en ambulance.

Personen som er kommet til skade hedder F og hendes ankel er brækket, manden der holder hendes ben, er ham der har påkørt hende, og jeg overtager opgaven med at holde Fs ben. F fryser hvorpå hun får min jakke, og jeg løber op til min bil for at finde min Pc-taske hun kan ligge sit hoved på.

...

Da ambulancen og politiet kommer, bliver jeg kort afhørt, og peger op på min bil, da politiet spørger til hvor jeg har parkeret min bil. Jeg hjælper med at holde boeren da vejen hælder lidt mens rederne bærer F op.

Klokken er nu ca. 07.20 og jeg hører et knald, ser op, og ser min bil dreje over i den modsatte vejbane. Her er det en mørkegrå varevogn der er kørt op i min bil. Jeg bliver stående et par min, da jeg ikke mener det er hensigtsmæssigt at jeg går op til min bil lige med det samme. Da jeg kommer op til varevognen ser jeg, at det er min vicevært der står ved varevognen, og det er ham der har kørt varevognen op i min bil.

..."

Juridisk assistent F P. Jensen, Sydøstjyllands Politi, har i en e-mail af 12. juni 2012 meddelt As daværende advokat, at der ikke er rejst sigtelser i sagen.

Om As skader hedder det i en erklæring af 6. juni 2011 fra speciallæge i neurologi dr. med. Michael Binzer:

" ...

Aktuelle:

Aktuel arbejdsskade skete 23.4.2010. I forbindelse med tjenestekørsel var skadelidte fører af en varevogn. Der var et trafikuheld længere fremme på vejen, og en bil som han ikke havde set holdt parkeret, og han kørte frontalt ind i bagenden af denne bil med en hastighed på ca. 70 km/timen.

...

Aktuelle symptomer:

- 1) konstant hovedpine...
- 2) konstante nakkesmerter...
- 3) søvnforstyrrelser...
- 4) koncentrationsproblemer og hukommelsesvanskeligheder...
- 5) humørsvingninger...

Konsekvenser af ovennævnte symptomer:

- 1) da aktuel skade skete, arbejdede skadelidte på fuld tid som vicevært ved en privat ejendomsspektulant. Efter uheldet måtte han sygemeldes. Han forsøgte dog efter en kort periode med fuldtidssygemelding at genoptage sit tidligere arbejde, men han har ikke været i stand til at øge arbejdstiden til mere end ca. 20 timer ugentligt. Hvis han forsøger at arbejde mere end 20 timer ugentligt, oplever han så stor en symptomforværring, at han slet ikke kan koncentrere sig og er helt væk. I forvejen er han fuldstændig ødelagt efter 4 timers erhvervsarbejde...

Diagnose:

//... (følger efter vridetraume af halsryggen)//

...

Resumé og konklusion:

...

Aktuel arbejdsskade har resulteret i en halsrygsdistorsion. Der er sequelae herefter i form af kroniske overvejende myofascielle smerter cervikobrachialt samt hovedpine af spændingstype. Herudover er der kognitive og emotionelle symptomer. Som følge af symptomerne foreligger der et klart reduceret funktionsniveau, som har resulteret i begrænsninger både arbejdsmæssigt samt i dagligdag og fritid. Således har skadelidte ikke været i stand til at vende tilbage til fuldtidsbeskæftigelse, og han er i øjeblikket deltidssygemeldt i sit tidligere arbejde som vicevært...
..."

Af et journalnotat af 25. oktober 2010 fra afdelingslæge I. Haahr Pedersen, Rygmedicinsk Ambulatorium, Middelfart, fremgår blandt andet:

"...

Møder til svar på MR-skanning af columna cervicalis ...

Skanningen viser degenerative forandringer på C4/C5, C5/C6 og C6/C7 i form af discusprotrusion og bilateral unkonvertebral artrose, som medfører forsnævring af foramina bilateralt og på sidstnævnte niveau specielt på højre side men normale pladsforhold centralt på alle niveauer.
..."

I et journalnotat af 27. februar 2012 fra Vejle Sygehus Middelfart, Medicinsk Rygcenter, hedder det blandt andet:

"...

Konklusion

Pt. symptomer vurderes at være følger efter piskesmæld i trafikuheld 2010. Der er endvidere muskulære spændinger i nakken samt kan det ikke udelukkes, at de på MR påviste degenerative forandringer, er en del af pt.'s smertebillede.

..."

Den 31. januar 2012 anerkendte Arbejdsskadestyrelsen ulykken som en arbejdsskade og tilkendte A godtgørelse for 10% varigt mén.

Den 7. maj 2012 fastsatte Arbejdsskadestyrelsen erhvervsevnetabet til 25%. Afgørelsen blev stadfæstet af Ankestyrelsen den 22. oktober 2012 for så vidt angår erhvervsevnetabsprocenten.

Af As lønsedler for perioden før ulykken fremgår, at han var månedslønnet og fik løn under ferie.

As krav er opgjort således:

For perioden 23. april 2010 til 20. juli 2011:

Tabt arbejdsfortjeneste	35.468,27 kr.
12,5% i feriepenge	24.862,50 kr.
Svie- og smertegodtgørelse	<u>42.350,00 kr.</u>

I alt 102.680,77 kr.

For perioden 21. juli 2011 til 6. maj 2012:

Tabt arbejdsfortjeneste	47.270,78 kr.
12,5 % i feriepenge	31.037,50 kr.
Svie- og smertegodtgørelse	<u>17.460,00 kr.</u>
I alt	<u>95.768,28 kr.</u>

Krav i alt 198.449,05 kr.

Forklaringer

A har forklaret, at han var på arbejde som vicevært og kørte i en firmabil, da uheldet skete. Det var mellem kl. 7-8 om morgenen, og det var lyst. Han kørte ad X-vej mod vest. Der var tæt morgentrafik. Han så ambulance og politi holde på en sidevej, Y-vej. Han passerede ulykkesstedet. Han kørte 2 til 3 billængder bag en lastbil. Lastbilen blinkede til venstre. Der var en venstresvingbane, og han gik ud fra, at lastbilen skulle dreje fra.

Han trak mod højre for at køre indenom lastbilen. Han så ikke Bs bil i rabatten og nåede ikke at bremse. Bilen holdt ude på vejen med begge hjulpar på asfalten. Den holdt knap 100 meter efter Y-vej. Der var ikke opsat en advarselstrekant. Der er en græsribat på 2½ til 3 meters bredde ved siden af vejbanen. Han har ikke tidligere oplevet, at der holdt biler på vejbanen. Hvis folk holder ind, sker det på græsset. Ved uheldet blev Bs bil skubbet over i den modkørende kørebane, hvor den ramte en modkørende bil.

Politiet, der er forvejen var på stedet, hjalp ham ud af bilen. Han blev hentet af en ambulance og kørt på sygehuset. Han har lige siden haft gener i form af ondt i nakken og hovedpine.

Han har ikke før uheldstidspunktet haft nogen problemer med nakken. Han havde været ansat i jobbet som vicevært i 4 år, før ulykken skete. Han arbejdede på fuld tid. Forinden havde han arbejdet som operatør på en tørrestation, også på fuld tid.

Efter ulykken har han ikke været i stand til at arbejde på fuld tid igen. I maj 2010 genoptog han arbejdet på deltid. Hans funktion var primært at tage telefonen. I januar 2012 blev han afskediget. Han har været i arbejdsprøvning gennem kommunen, men har ikke kunnet arbejde et tilstrækkeligt antal timer.

Arbejdsgiverens forsikringsselskab betalte for hans behandlinger, så længe de mente, det gjorde en forskel. På et tidspunkt gav forsikringsselskabet udtryk for, at der var tale om smertebehandling, som de ikke ville dække. Han fortsatte behandlingerne, men betalte selv. Han begyndte ved en fysioterapeut umiddelbart efter uheldet og har fået over 50 behandling betalt af forsikringsselskabet, og derefter har han selv betalt.

B har forklaret, at hun mellem kl. 7 og 8 om morgenen kom kørende fra Y-by mod Z-by, da hun så en person bære en anden væk fra vejen ved Y-vej. Hun holdt ind til siden efter at have passeret Y-vej. Hun holdt i rabatten, som skråner lidt. Hendes højre hjulpar var på græsset og venstre hjulpar på asfalten. Hun kan ikke huske, om venstre hjulpar var inden for kantlinien. Hun sørgede for at parkere, så bilen ikke var til gene for trafikken. Hun tændte havariblinket. Trafikken kunne uden problemer passere hendes bil, og mange biler passerede, før A kørte ind i den.

På uhedsstedet var ham, der havde påkørt skadelidte, i gang med at hjælpe. Han var rystet, og hun overtog opgaven med at yde førstehjælp. Skadelidte frøs og fik hendes jakke. Hun hentede sin pc taske i bilen, så skadelidte kunne lægge sit hoved på den. Hun havde været på uhedsstedet 5 til 10 minutter, da ambulancen og politiet kom. I den periode var hun henne ved sin bil én gang for at hente computertasken. Mens ambulancepersonalet tilså skadelidte, blev hun afhørt af politiet. Hun spurgte betjenten, om hun skulle flytte sin bil. Betjenten svarede "nej, der er ingen problemer".

Ambulancepersonalet bad hende hjælpe med at holde båren, mens de løftede skadelidte op på den, fordi vejen skrånede. Hvis der ikke havde været brug for hendes hjælp, kunne hun godt have været kørt på det tidspunkt. Mens hun hjalp ved båren, hørte hun et brag og så sin bil blive skubbet over i den anden vejside. Hun var overrasket, fordi mange biler havde passeret inden sammenstødet skete.

Sammenstødet gav ikke politiet anledning til at påtale, at hun havde parkeret uhensigtsmæssigt. De påtalte heller ikke, at hun ikke havde opsat en advarselstrekant. Hun har ikke fået en bøde for det. Hun havde en advarselstrekant i bilen, men tænkte ikke på at tage den frem. Hendes fokus var på at hjælpe skadelidte. Hun tænkte heller ikke på at tage advarselstrekanten frem, da hun hentede sin pc taske i bilen. Det var ikke en livstruende situation for skadelidte. Der var ingen blødning.

Det andet uheld skete kl. 7.45, det vil sige omkring en halv time siden det første uheld.

E har forklaret, at hun kørte ad X-vej fra Z-by mod Y-by. Hun sænkede farten, fordi hun kunne se, der var sket et uheld. En kassevogn, som kom kørende i modsat retning, ramte en bil, der blev skubbet over mod hende. Den ramte bil holdt stille i vejsiden. Hun kan ikke sige, om den holdt på vejen eller i rabatten. Der var almindelig jævn morgentrafik på uheldstidspunktet. Da hun kom kørende før uhedsstedet, havde hun ikke haft indtryk af, at nogen biler havde haft svært ved at komme forbi det sted, hvor bilen holdt i vejsiden.

C har forklaret, at han er politiassistent og sammen med sin kollega, D, blev sendt til et færdselsuheld, hvor en bil havde ramt en cyklist. Da de ankom til stedet, var nogle forbipasserende ved at hjælpe cyklisten, som havde skader på den ene ankel. Det var begrænset, hvad de nåede at få af oplysninger, før det andet uheld skete. Han var i gang med at få oplyst cyklistens cpr-nummer. Han løb op til det anden færdselsuheld. De havde været på uhedsstedet i måske 5 minutter, da uheld nummer to skete.

Det kan godt passe, at B, der sad ved cyklisten, forinden havde spurgt ham, om hun skulle flytte sin bil. Han havde set hendes bil holde i vejsiden, da han kom kørende til stedet fra Kolding. Den holdt med havariblinket tændt. Den holdt kort efter Y-vej. Bilen var forsvarligt placeret. Den havde venstre hjulpar på asfalten og højre hjulpar i græsset. Han kan ikke huske, om venstre hjulpar var indenfor eller udenfor kantlinien. Trafikken kunne fint glide udenom. I situationen var det ikke det vigtigste at få bilen flyttet. Han interesserede sig ikke for, om der var opsat en advarselstrekant. Det var ikke noget, han ville have påtalt i den situation, selvom han havde været opmærksom det.

D har forklaret, at han er politiassistent og blev kaldt ud til et færdselsuheld med personskade. En cyklist var påkørt af en bilist. Der var 2 forbipasserende, som hjalp skadelidte. Det var et mindre færdselsuheld, og han husker det ikke ret godt så længe efter. Han har tegnet et rids

over uhedsstedet. Bs bil holdt under 50 meter fra Y-vej. Den holdt i rabatten med havariblinket tændt. Han husker ikke, om bilen havde begge hjulpar eller kun det ene hjulpar i rabatten. Den holdt ikke på vejen. Hvis der havde været opsat en advarselstrekant, ville han have skrevet det i rapporten.

Da uheld nummer to skete, blev han ved den skadelidte cyklist. Han så ikke sammenstødet, men hørte braget. Han husker ikke, om B har spurgt ham, om hun skulle flytte sin bil. Havde hun spurgt ham, ville han havde svaret, at hun ikke umiddelbart skulle flytte bilen. Havde hun parkeret himmelråbende farligt, ville de have taget sig af det med det samme, før de tog sig af skadelidte og talte med vidner. Deres første prioritet er at sørge for, at der ikke sker yderligere uheld.

De har benævnt A som part 1, fordi de umiddelbart har vurderet, at han var skyld i uheldet. Han kørte op bag i en bil, der holdt parkeret med havariblinket tændt ved et uhedssted, hvor politi og ambulance var til stede.

Parternes synspunkter

A har til støtte for påstanden gjort gældende, at det ikke er en betingelse for objektivt ansvar efter færdselslovens § 101, at en bil har motoren i gang, eller at bilen er drift. Henstillede køretøjer kan være omfattet, hvis de ikke er stoppet som følge af en forventelig arbejdsopgave. Det afgørende er, om der er tale om en naturlig parkering, fordi man har et ærinde, eller om parkeringen er af midlertidig karakter fremtunget af noget unormalt. I dette tilfælde var parkeringen fremtunget af et færdselsuheld. Det er ikke en betingelse for at anse en henstillet bil som værende i brug som trafikmiddel, at bilen har været direkte involveret i et færdselsuheld. Bs midlertidige standsning har en sådan sammenhæng med kørslen, at bilen var i brug som trafikmiddel, og der er derfor objektivt ansvar.

Opsættelse af en advarselstrekant er en sikkerhedsforskrift. Den, der tilsidesætter en sikkerhedsforskrift, har bevisbyrden for, at tilsidesættelsen har været uden betydning for uheldet. Bevisbyrden er ikke løftet, og allerede derfor er forsikringsselskabet erstatningsansvarlig. Forsikringsselskabet har ikke bevist, at A har udvist egen skyld. Han holdt normal afstand til den forankørende lastbil. Han havde kort tid til at reagere. Der var tale om en helt usædvanlig parkering. Efter forklaringerne var bilen placeret med 2 hjul i rabatten og 2 på asfalten. B kunne og burde have placeret bilen helt inde på den brede græsabat. B har ikke flyttet bilen straks det var muligt. Der kræves en kvalificeret grad af uagtsomhed i erstatningssager for at nedsætte erstatningen. En sådan uagtsomhed har A ikke udvist.

Forsikringsselskabet har ikke forelagt sagen for Retslægerådet. Retten må derfor lægge til grund, at der er årsagssammenhæng mellem ulykken og As skader. Han havde ikke nogen forudbestående problemer. Før uheldet kunne han passe sit fuldtidsjob, hvorimod han efter uheldet har været mere eller mindre kontinuerligt sygemeldt og i behandling.

Hvis hans påstand om tabt arbejdsfortjeneste tages til følge, har han også krav på feriegodtgørelse 12%, uanset at han fik en fast månedsløn. Der sker derved i princippet en overkompensation, som imidlertid er godkendt i Højesterets praksis.

Forsikringsselskabet har til støtte for frifindelsespåstanden anført, at Bs bil holdt på stedet i et længere tidsrum af andre årsager end bilen selv eller hendes egen kørsel. Det er et naturligt ærinde for hende at stoppe for at hjælpe ved et færdselsuheld. Det kan sammenlignes med, at

en varebil stopper for at læsse varer af. Det er kun egen bils færdselsuheld eller defekt, som er omfattet af retspraksis om, at en henstillet bil kan være i brug som trafikmiddel. Bs bil har derfor ikke været i brug som trafikmiddel, og forsikringsselskabet hæfter ikke på objektivt grundlag.

Trafikken kunne afvikles næsten normalt forbi Bs bil. Det var ikke forbudt at standse på stedet, og det var under alle omstændigheder lovligt, når der var sket et uheld, jf. færdselslovens § 31, stk. 2. B har handlet adækvat ved at placere sin bil langt til højre, så trafikken kunne afvikles, og tænde havariblinket. Ifølge vidnerne fra politiet var der i situationen intet problem forbundet med at hun ikke opsatte en advarselstrekant. Det var fuldt tilstrækkeligt at B tændte havariblinket. Havde B opsat en advarselstrekant 100 meter før bilen, ville alle have tænkt, at den var sat op af hensyn til uheldet på Y-vej. Man har ikke pligt til at opsætte advarselstrekant, hvis man læsset varer af eller yder førstehjælp. Der er derfor intet erstatningsansvar for forsikringsselskabet.

A har udvist egen skyld. Uheldet skete ikke som følge af, at B havde parkeret uhensigtsmæssigt, men som følge af As uopmærksomhed og for høj hastighed. Han har passeret et uheldssted med 70 km/t, hvilket ikke er forsvarligt. Han kørte så tæt bag en lastbil, at han ikke kunne se frem. Det må antages, at han har været nysgerrig og optaget af at kigge efter de blå blink på uheldsstedet, som han lige havde passeret.

A har bevisbyrden for, at hans sygemelding skyldes uheldet. Det fremgår af resultatet af MR skanningen, at A bestående, aldersbetingede ændringer af nakkehvirvler og forkalkninger. I hvert fald en del af sygemeldingen skyldes andre årsager end færdselsuheldet.

A har ikke krav på erstatning for feriepenge, når han har fået erstatning for løn under ferie. Han var ansat på funktionærvilkår med fast løn. Retsspraksis om godtgørelse for feriepenge gælder ikke i hans situation, men gælder for timelønnede.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Bs standsning for at yde bistand i forbindelse med et færdselsuheld havde en sådan midlertidig karakter og en sådan tilknytning til hendes kørsel, at hendes bil må anses for at have været i brug som trafikmiddel, da A påkørte den omkring en halv time senere. Forsikringsselskabet hæfter derfor på objektivt grundlag, jf. færdselslovens § 101, stk. 1.

Der er intet grundlag for at antage, at A havde forudbestående lidelser af betydning for opførelsen af hans krav, og A har ikke udvist en sådan grad af uagtsomhed, at der er grundlag for at nedsætte erstatningen som følge af egen skyld.

As feriepengekrav angår feriegodtgørelse for en periode, hvor han på grund af sygemeldingen efter ulykken ikke kunne afholde ferie. Uanset at han var månedslønnet med løn under ferie, har han krav på feriepenge som godtgørelse for den manglende afholdelse af ferie, jf. Højesterets dom i UfR 2004.2227.

Retten tager herefter As påstand til følge.

Om sagens omkostninger bemærkes, at A har fri proces uden retshjælpsforsikringsdækning. Efter sagens udfald skal forsikringsselskabet betale sagsomkostninger til statskassen. Omkostningsbeløbet fastsættes således, at 5.080 kr. dækker retsafgiften, 173,72 kr. dækker ud-

giften til vidnegodtgørelse og 30.000 kr. dækker udgiften til advokatbistand inklusive moms, fastsat under hensyntagen til sagsgenstandens værdi og sagens karakter.

Thi kendes for ret

Inden 14 dage skal Forsikringsselskabet Vejle Brand af 1841 G/S til A betale 198.449,05 kr. med procesrente af 102.680,77 kr. fra sagens anlæg og af 95.768,28 kr. fra den 24. august 2012.

Inden samme frist skal Forsikringsselskabet Vejle Brand af 1841 G/S i sagsomkostninger til statskassen betale 35.253,72 kr.